

PLUNGĖS SPECIALIOJO UGDYMO CENTRAS ŠVIETIMO PAGALBOS IR KONSULTAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Plungės specialiojo ugdymo centro (toliau – Centro) švietimo pagalbos ir konsultavimo teikimo sąlygas, reikalingą dokumentaciją, konsultavimo formas ir eigą Centrai priskirto regiono mokykloms, vykdančioms ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas (toliau – Mokykla).

2. Švietimo pagalbos ir konsultavimo tikslas – padėti Mokyklai sukurti tinkamas įtraukiojo ugdymo(si) sąlygas mokiniams, turintiems vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP) dėl įvairiapusių raidos, intelekto, mokymosi sutrikimų ir judesio bei padėties sutrikimų, kai pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau – PPT) ir (ar) kitų įstaigų pateiktų rekomendacijų nepavyksta įgyvendinti.

3. Konsultavimo principai:

3.1. **individualizavimo**. Atsižvelgiama į mokinio amžių, brandą, psichikos ir fizines savybes, poreikius, socialinės aplinkos ir kitas svarbias ypatybes;

3.2. **bendradarbiavimo**. Konsultuojama bendradarbiaujant su Mokyklos vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), mokinį ugdančiais mokytojais, švietimo pagalbos ir kitais su mokiniu dirbančiais specialistais bei darbuotojais, tėvais (globėjais, rūpintojais), PPT ir kt.;

3.3. **veiksmingumo**. Teikiamos konsultavimo paslaugos, rekomendacijos turi padėti stiprinti mokinio gebėjimus ir galias siekiant ugdymosi sėkmės, padėti mokiniui ugdytis pagal gebėjimus, mokytojams, švietimo pagalbos ir kitiems su mokiniu dirbantiems specialistams bei darbuotojams, tėvams (globėjams, rūpintojams) – priimti tinkamiausius sprendimus atliepiančioms mokiniui poreikius;

3.4. **profesionalumo**. Centro specialistai naudojami savo profesine patirtimi ir kompetencijomis, nuolat ugdo savo profesinius gebėjimus ir tobulina kvalifikaciją;

3.5. **konfidencialumo**. Centro specialistai atsako už konfidencialų gautų duomenų naudojimą, turimos informacijos apie mokinius (vaikus), jų tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus, kitus švietimo įstaigos darbuotojus ir švietimo teikėjus konfidencialumą, profesinės etikos reikalavimų laikymąsi;

3.6. **nešališkumo ir objektyvumo**. Konsultuojant išlaikomas nešališkumas ir objektyvumas, atsiribojant nuo savo asmeninių nuostatų ir vertinimų. Išlaikomas neutralumas priimant sprendimus dėl siūlomos pagalbos formos.

II. SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS IR KONSULTACIJŲ TEIKIMO FORMOS, TEIKĖJAI IR GAVĖJAI

4. Švietimo pagalbos ir konsultavimo paslaugų gavėjai – mokiniai ir mokytojai, švietimo pagalbos ir kiti su mokiniu dirbantys specialistai bei darbuotojai, tėvai (globėjai, rūpintojai).

5. Švietimo pagalbos ir konsultavimo paslaugų teikėjai – Centro Švietimo pagalbos ir konsultavimo skyriaus darbuotojai: mokytojas konsultantas, psichologas, socialinis pedagogas, spec. pedagogai – logopedai, ergoterapeutas, kineziterapeutas, gydytojas – psichiatras (esant poreikiui), vadovai.

6. Centre teikiamos skirtingos formos ir trukmės konsultavimo paslaugos.

III. SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS IR KONSULTAVIMO PASLAUGŲ ORGANIZAVIMAS IR TEIKIMAS

7. Mokinių registraciją švietimo pagalbai ir konsultacijoms vykdo Švietimo pagalbos ir konsultavimo skyriaus vedėjas.

8. Konsultacijoms į Centrą kreipiamasi, kai taikant PPT ir kt. institucijų, Mokykloje dirbančių specialistų pateiktas rekomendacijas, mokinių, turinčių SUP, įtrauktis yra nesėkminga:

8.1 nepasiekama numatyta individuali mokinio pažanga;

8.2 Mokykloje nepavyksta sukurti tinkamų sąlygų mokinio SUP tenkinti;

8.3 kitos priežastys, keliančios sunkumų mokinio ugdymuisi, socializacijai.

9. Centru pateikiami dokumentai:

9.1. Prašymas Centro direktoriui (Mokyklos vadovo arba tėvų (globėjų, rūpintojų) (1 priedas);

9.2. Mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimas (konsultavimui centre bei duomenų apie mokinio ugdymą(si) pateikimui) (2 priedas);

9.3. Situacijos apibūdinimas ir lūkesčiai (laisva forma);

9.4. PPT išduotos pažymos su rekomendacijomis (kopijos);

9.5. Mokinio individualus ugdymo planas, kurio sudėtinė dalis yra pagalbos planas, mokinio ugdymo pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo programas – pagalbos planas (toliau – IPP);

9.6. Mokyklos vaiko gerovės komisijos priimti sprendimai ir jų įgyvendinimas siekiant užtikrinti sėkmingą mokinio SUP tenkinimą (dokumentų kopijos);

9.7. Prireikus, Centro specialistai gali paprašyti pateikti kitus konsultacijai reikalingus dokumentus (pvz., iš tėvų (globėjų, rūpintojų) gautą informaciją apie mokinio sveikatos būklę, ar sveikatos įstaigų specialistų rekomendacijų).

10. Į Centrą dėl konsultavimo paslaugų gali kreiptis:

10.1. Mokykla. Mokyklos VGGK, konsultuojasi su PPT specialistais, tėvais (globėjais, rūpintojais), kolegialiai aptaria mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių tenkinimą, pagalbos veiksmingumą ugdant įtraukties būdu. Nusprendus, kad reikalinga tikslinė Centro specialistų konsultacija, gavus mokinio tėvų

(globėjų, rūpintojų) raštišką sutikimą, VGK sprendimu Mokyklos vadovas teikia prašymą Centro direktoriui dėl konsultacijos suteikimo, kitus dokumentus, pasirašoma trišalė sutartis (3 priedas).

10.2. Tėvai (globėjai, rūpintojai). Tėvai (globėjai, rūpintojai) gali kreiptis į Centrą po konsultacijos su PPT specialistais. Tėvams (globėjams, rūpintojams) aptarus su PPT mokinio specialiuju ugdymosi poreikių tenkinimą, pagalbos veiksmingumą Mokykloje ir nusprendus, kad reikalinga tikslinė Centro specialistų konsultacija, tėvai (globėjai, rūpintojai) teikia prašymą Centro direktoriui dėl konsultacijos suteikimo. Centras, gavęs prašymą iš tėvų (globėjų, rūpintojų), kreipiasi į mokinį ugdančią Mokyklą dėl išsamesnės informacijos gavimo atvejo analizei. Centras, išanalizavęs pateiktą informaciją ir gautus dokumentus, paskiria konsultavimo laiką, pasiūlo/aptaria konsultavimo paslaugos teikimo formą ir vietą, pasirašoma trumpalaikio švietimo pagalbos ir konsultavimo sutartis (4 priedas).

IV. SKYRIUS

ŠVIETIMO PAGALBOS IR KONSULTAVIMO EIGA IR FORMOS

11. Gavus reikiamus dokumentus dėl konsultacijos, paskiriamas atvejį koordinuojantis asmuo ir sudaroma specialistų komanda (toliau – Komanda) atvejo analizei. Komandos sudėtis gali būti keičiama, priklausomai nuo Centro vidinių resursų, siekiamos spręsti problemos ypatumų.

12. Atvejo dokumentų analizei (įvertinimui, aptarimui) ir sprendimo priėmimui dėl konsultacijos suteikimo skiriamas ne ilgesnis kaip 10 darbo dienų laikotarpis. Koordinuojantis atvejį asmuo pasirinktu būdu (kontaktiniu, nuotoliniu, mišriu) organizuoja Komandos susitikimą su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir/ar Mokyklos atstovais pirminiam atvejo aptarimui, papildomos informacijos gavimui.

13. Centre teikiamos skirtingos formos, trukmės švietimo pagalbos ir konsultavimo paslaugos:

13.1. **Mobilios komandos konsultacija Mokykloje** – stebėti, rinkti duomenis apie mokinio ugdymo(si), elgesio ypatumus įvairiose veiklose, kasdieninėse situacijose bendraujant su mokytoju (-ais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, tėvais (globėjais, rūpintojais), bendraklasiais. Įvertinti mokinio IPP įgyvendinimą, taikomus ugdymo metodus ir būdus, mokymo priemones, ugdymo aplinkos pritaikymą ir kt., parinkti veiksmingiausias pagalbos būdus sėkmingai įtraukčiai įgyvendinti.

13.2. Mobilios komandos specialistų lankymosi dažnumas ir apsilankymų skaičius nustatomas individualiai.

13.3. Esant situacijai, kai mobilios komandos specialistai nustato, kad mokinio ugdymosi sunkumams įveikti Mokyklos resursų nepakanka ir teikiama mokiniui pagalba neveiksminga, siūloma galimybė teikti mokiniui tikslinę pagalbą Centre – trumpalaikes ar vidutinės trukmės konsultacijas parengiant konsultavimo paslaugų teikimo planą (toliau – Planas, 5 priedas) ar ieškoma kitų mokinio gerovę užtikrinančių sprendimų.

14. **Trumpalaikės konsultacijos Centre** – iki 15 dienų, Plane numatant konsultacijų pas specialistus skaičių. Konsultacijų tikslas - rinkti duomenis apie mokinį įvairių individualių ir/ar grupinių užsiėmimų, veiklų metu, išbandyti ir atrasti veiksmingus mokiniui pagalbos būdus, ugdymo metodus ir

(ar) tinkamo elgesio formavimo strategijas, parinkti tinkamas mokiniui specialiąsias mokymo priemones ir (ar) techninės pagalbos priemones bei konsultuoti tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus, švietimo pagalbos ir kitus su mokiniu dirbančius specialistus bei darbuotojus.

14.1. Vienu metu trumpalaikės konsultacijos Centre gali būti teikiamos iki 20 mokinių (vaikų).

14.2. Trumpalaikės konsultacijos Centre sudarytame Plane specialistai numato ir mokinio buvimo Centre laikotarpiu teikia intensyvią pagalbą ir išbando įvairius ugdymo metodus ir priemones, pagalbos mokiniui būdus, padedančius įveikti ugdymo(si) ir/ar elgesio, emocijų sunkumus, ugdyti socialinius įgūdžius ir kt. Numatytų Plane priemonių išbandymo metu vertinamas jų veiksmingumas, Planas gali būti tikslinamas ir koreguojamas. Į Plano sudarymo ir aptarimo procesą įtraukiamas pats mokinys (pagal galimybes), jo tėvai (globėjai, rūpintojai).

14.3. Baigiantis mokinio trumpalaikės konsultacijos laikui, Centre arba Mokykloje organizuojamas susitikimas, kurio metu aptariamas Plano įgyvendinimas su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), esant poreikiui, jį ugdančiais mokytojais, švietimo pagalbos ir kitais su mokiniu dirbančiais specialistais bei darbuotojais, per 10 darbo dienų nuo konsultacijų pabaigos pateikia raštiškas rekomendacijas.

14.4. Ne vėliau kaip po trijų mėnesių nuo suteiktos mokiniui trumpalaikės konsultacijos, Mokykla sutartu būdu informuoja Centrą apie pateiktą rekomendacijų ir mokinio IPP numatytų priemonių įgyvendinimą, jų poveikį. Esant poreikiui organizuojamas Centro Komandos ir Mokyklos VGK, mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) susitikimas kurio metu aptariamas pagalbos mokiniui veiksmingumas, koreguojamas mokinio IPP.

14.5. Jei taikomos mokiniui IPP numatytos priemonės Mokykloje nepadedą pasiekti numatytos individualios mokinio pažangos, ugdant mokinį įtraukiuoju būdu, organizuojamas Centro Komandos, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir Mokyklos atstovų susitikimas, kurio metu aptariama situacija ir tolimesni veiksmai (įvertinamas rekomendacijų taikymo veiksmingumas, tikslingumas, esant poreikiui, periodiškai organizuojami atvejo aptarimai su ugdančiais mokytojais, ieškoma kitų mokinio gerovę užtikrinančių sprendimų).

15. Vidutinės trukmės konsultacijos Centre – iki 10 darbo dienų, įtraukiant mokinį į ugdymo procesą ir, esant poreikiui, apgyvendinant Centro bendrabutyje. Tikslas - stebėti mokinį ugdymo procese, teikti jam intensyvią švietimo ir kitą pagalbą, organizuoti mokinio SUP atitinkantį ugdymą Centre, konsultuoti tėvus (globėjus, rūpintojus) ir mokytojus, Mokyklos švietimo pagalbos specialistus dėl IPP rengimo, ugdymo turinio pritaikymo, švietimo pagalbos teikimo, mokymo(si) metodų ir būdų, specialiųjų mokymo priemonių ir (ar) techninės pagalbos priemonių parinkimo, naudojimo, ugdymo aplinkos pritaikymo siekiant sėkmingos įtraukties Mokykloje.

15.1. Vienu metu vidutinės trukmės paslaugos Centre gali būti teikiamos 2 mokiniams.

15.2. Atsižvelgiant į mokinio individualius poreikius, jam pritaikomi ugdymo būdai ir metodai, ugdymo(si) aplinka, parenkamos tinkamos mokymo, techninės pagalbos priemonės. Mokinys skatinamas dalyvauti jo poreikius ir interesus atitinkančioje neformaliojo švietimo veikloje.

15.3. Centro specialistai dirba komandiniu principu. Bendraudami su mokiniu, jie nuolat jį stebi ir pagal savo profesinę kompetenciją, renka ir analizuoja duomenis apie vaiko ugdymosi, elgesio, asmenybės ypatumus. Centro specialistų komanda parengia mokinio stebėjimo išvadą (mokinio galios ir sunkumai, socialiniai įgūdžiai, ugdymosi poreikiai, emocijų ir elgesio ypatumai ir kt.), patikslina pagalbos jam reikmes ir parengia Planą, kuriuo vadovaujantis jam teikiama intensyvi kompleksinė įvairių sričių specialistų pagalba. Į Plano sudarymo ir aptarimo procesą įtraukiamas pats mokinys (pagal galimybes), jo tėvai (globėjai, rūpintojai).

15.4. Centro specialistai reguliariai organizuoja susitikimus ir teikia vaiko tėvams (globėjams, rūpintojams) konsultacijas, informaciją apie vaiko ugdymosi pasiekimus, pažangą, elgesio pokyčius ir rekomendacijas įgalinant juos teikti pagalbą vaikui namuose.

15.5. Baigiantis mokinio vidutinės trukmės konsultacijos laikui, organizuojamas susitikimas Centre arba Mokykloje, kurio metu su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), jį ugdančiais mokytojais, švietimo pagalbos ir kitais su mokiniu dirbančiais specialistais bei darbuotojais, aptariami mokinio pasiekimai, ugdymosi ir elgesio pokyčiai, pasidalinama veiksmingais pagalbos mokiniui teikimo būdais ir gerąja patirtimi. Teikiami siūlymai mokinio IPP tikslinimui, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų raštu pateikiamos Centro specialistų rekomendacijos dėl mokinio ugdymo, pagalbos mokiniui teikimo ir kt.

15.6. Pasibaigus mokinio buvimo Centre laikui, Centro paskirtas specialistas tarpininkauja, padeda mokiniui grįžti į Mokyklą: mokinio Mokykloje praleidžia iki 3 mokymosi dienų (pagal poreikį ir galimybes) padeda jam integruotis ir pritaikyti naujai įgytus įgūdžius, konsultuoja ir padeda ugdantiems mokytojams, švietimo pagalbos ir kitiems su mokiniu dirbantiems specialistams bei darbuotojams praktiškai taikyti Centro pateiktas rekomendacijas.

15.7. Ne vėliau kaip po mėnesio nuo suteiktos mokiniui vidutinės trukmės konsultacijos, Centro Komanda organizuoja susitikimą su Mokyklos VGK, mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) pagalbos mokiniui poveikio, veiksmingumo, ugdymosi ir elgesio pokyčių aptarimui (esant poreikiui planuojami, organizuojami periodiniai susitikimai). Susitikimų metu konsultuojami mokinį ugdantys mokytojai, tėvai (globėjai, rūpintojai) švietimo pagalbos ir kiti su mokiniu dirbantys specialistai, darbuotojai, koreguojamas mokinio IPP.

15.8. Jei taikomos mokiniui IPP numatytos priemonės Mokykloje nepadeda pasiekti numatytos individualios mokinio pažangos, teikiama mokiniui pagalba neveiksminga, nepakanka Mokyklos išteklių ir (ar) darbuotojų kompetencijų mokinio ugdymosi sunkumams įveikti ugdant įtraukiuoju būdu, organizuojamas Centro komandos, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir Mokyklos VGK, PPT specialistų susitikimas. Jo metu aptariama situacija ir ieškoma kitų mokinio gerovę užtikrinančių sprendimų.

16. Centro specialistų komandos vykdomas konsultacijas, esant poreikiui, lydi tiksliniai mokymai/paskaitos/seminarai/ praktiniai mokymai Mokyklų bendruomenei.

V. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Švietimo pagalbos ir konsultavimo tvarkos aprašas tvirtinamas Centro direktoriaus.

18. Aprašas skelbiamas Centro internetiniame tinklapyje www.plungesuc.lt.

19. Aprašas gali būti keičiamas ir papildomas pasikeitus Centro nuostatams.

RUOŠĖ

Švietimo pagalbos ir konsultavimo skyriaus vedėja

Gintarė Vičienė